

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

29 октября 2021 г.

с. Поповка

КАРАР

№22

2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районаның Поповка авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районаның Поповка авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатында, Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2007 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районаның Поповка авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районаның Поповка авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. “2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районаның Поповка авыл жирлеге территориисендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау” муниципаль программасын расларга.

2. Әлеге каарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында, Зәй муниципаль района рәсми сайтының «Авыл жирлекләре» бүлгендә һәм Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.

3. Карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет
житәкчесе

И.А.Амерханов

Зэй муниципаль районның
Поповка авыл жирлеге
башкарма комитетының
2021 елның “И”
22 номерлы карарына күштә.

**“2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Поповка авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау”
муниципаль программы**

Программаның паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон		
Заказчи	Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Поповка авыл жирлеге башкарма комитеты		
Программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Поповка авыл жирлеге башкарма комитеты		
Программаның төп максаты	Поповка авыл жирлеге жирләрен саклау һәм алардан нәтижәле файдалану чараларын гамәлгә ашыру		
Программаның билгеләнеше	Поповка авыл жирлеге жирләрен саклау мәсьәләләрен хәлиту		
Программаны гамәлгә ашыру срокы	2021-2023 еллар		
Көтелә торган нәтижәләр	Бозылган жирләрне торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм көнкүреш сыйфатын яхшырту		
Программаны гамәлгә ашыруны контролльдә тоту	Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районның Поповка авыл жирлеге башкарма комитеты		
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Жирләрне саклау һәм алардан нәтижәле файдалану буенча жир хужаларының һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла. Программаны төгәлләштерү кирәк булган саен уздырыла		
Программаны финанслау куләмнәре һәм чыганаклары, елларга бүлеп	Финанслау чыганагы	Еллар	Тормыш ка ашыру чорында

	2021	2022	2023	барлығы
Жирле бюджет	1000,00 сум	1000,00 сум	1000,00 сум	3000,00 сум
Искәрмә: финанслау күләме фаразланган характерда һәм муниципаль бюджет мөмкінлекләрен исәпкә алыш, ел саен төзәтмәләр көртелергә тиеш.				

1. Муниципаль программаны тормышка ашыруның тиешле өлкәсендә агымдагы торышка характеристика һәм төп проблемалар

Жир - эйләнә-тире мохитнең мәһим өлеше, аннаң файдалану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмычча һәм аны сакламыйчча гына башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасыз караш озак көттерми, зыян сала яки якын киләчәктә эйләнә-тире мохиткә зарар китерә, жирнең өске катламы - туфракны жимерүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына түгел, ә бөтен табигать комплексының экологик начараюына китерергә мөмкин.

“2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районнының Поповка авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау” муниципаль программы (алга таба – Программа) жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм икътисадны нығыту мәнфәгатьләрендә идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәэмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен үңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының шактый күләмен төрле максатларда файдалану эйләнә-тире мохит экосистемасының барлық звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатъя барысы да үзара бәйләнгән. Шунда күрә бер звеноның дөрес эшчәнлеген бозу, урман булсыны ул, хайваннар дөньясы, жир булсыны, экосистеманың дисбалансына һәм бөтенлеге бозылууга китерә.

Жирдән рациональ файдаланмау, ача куллану объекты итеп һәм хужасыз караш ул башкара торган функцияләр бозылууга, табигый үзлекләрнең кимүенә китерә.

Жирләрдән рациональ файдалану тәэмин ителгәндә генә жирләрне саклау нәтижәле була ала.

Жирлекнен тотрыкли социаль-икътисадый үсеш проблемалары һәм жирлек халкының экологик яктан имин яшәеше хәзерге этапта жирләрне саклау һәм файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Жирлек территориясендә төрлечә рөхсәт ителгән файдаланудагы жир кишәрлекләре бар.

Авыл хужалыгы жирләренә көргән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр аеруча кыйммәтле санала.

Жирлек территориясендәге көтүлекләр техник торышы буенча нигездә чиста дип санала. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан файдаланыла.

Көтүлекләрдәге яшел азыктан кулланучыларның барысын да исәпкә алганда, табигый көтүлекләргә кытлык юк. Жирлекнен барлық көтүлекләрендә яшел үлән житәрлек.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхши дип бәяләнә, әмма стихияле төстә барлыкка килгән рөхсәтсез чүплекләр эйләнә-тире мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып түбәндәгеләр тора: жирлек башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылығы һәм ачыклығы, хисаплылық һәм контроль, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максаты жирләрне һәм туфракны пычрату, ярлыландыру, деградацияләү, бозу, юк иту һәм жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны кисәтү, булдырмый калудан, шулай ук жирләрдән, шул исәптән авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның ундырышлылығын торгызу һәм жирләрне яхшырту өчен, рациональ файдалануны тәэммин итүдән гыйбарәт.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл иту күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш иту өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрдән файдалану һәм саклауның нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зараарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмауны ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яна жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтиҗәсендә түбәндәгеләр тәэммин итәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикалары яхшыру;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

Программаны гамәлгә ашыру срокы - 2021-2023 еллар.

3.Программаны ресурслар белән тәэммин иту

Программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла. Программаны тормышка ашыруга бүлеп бирелә торган акчаларның еллык күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында Совет карары белән раслана.

Программада каралган чаралар исемлеге жирлек башкарма комитеты тарафыннан төзәтелергә мөмкин.

Чыганаклар чыгымнар юнәлешләре	hәм	Финанслау күләме			
		Барысы	шул исәптән елларга бүлеп		
			2021	2022	2023
Жирле бюджет		3000,00	1000,00 сум	1000,00 сум	1000,00 сум

4.Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районның Поповка авыл жирлеге территориясендә жирлэрне саклауның һәм алардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру буенча түбәндәгә чаралар планлаштырылган:

N п\nп	Чараның исеме	Финанслау чыганагы	Башкаручы	Башкару срогы	Жаваплы зат
1.	Жирлек территориясендә жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану тәре нигезендә файдаланмау яисә алардан файдаланмау фактларын ачыклау максатында жир кишәрлекләрен карау	Финансламыйча	Авыл жирлеге башкарма комитеты	Ел саен 1 июльгә кадәр	Башкарма комитет житәкчесе
2.	Авыл жирлеге территориясендә жирдән файдалану тәртибен җайга сала торган норматив актларның үтәлешен тишкешерү	Финансламыйча	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023 еллар	Башкарма комитет житәкчесе
3.	Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының жир законнары нормаларын гражданнар жыеннарында аңлату	Финансламыйча	Авыл жирлеге башлыгы	Елга бер мәртәбә	Авыл жирлеге башлыгы
4.	Жирлекнең торак пунктлары территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү	Авыл жирлеге бюджеты	Авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023 еллар	Башкарма комитет житәкчесе
5.	Авыл хужалыгы жирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре басып китүдән саклау һәм заарлы организмнардан яклau чаралары үткәрү	Жирдән файдаланучылар ның үз средстволары	Жирнең урнашу урыны буенча	Дайми	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар